

Frederikshavns Havn i sin nuværende Tilstand, og saafremt dette Spørgsmaal besvaredes bekræftende,

2) om Trangen burde søges afhjulpen ved en Udvidelse af Frederikshavns Havn, eller om det maatte anses for rigtigere, at der tilveiebringes et helt nyt Havneanlæg paa et andet Punkt, og i saa Fald hvor, samt af hvilken Form og Størrelse. I Forbindelse hermed blev det paa- laagt Kommissionen tilnærmelsesvis at angive Omkostningerne ved Udførelsen af de Foranstaltninger, som den maatte tilraade, samt at give en Fremstilling af de Fordele, som gennem disse Foranstaltninger kunne opnaas for Skibsfarten. Tillige blev det overdraget Kommissionen at oplyse, hvilke Fordele, der i andre Henseender vilde kunne opnaas ved et saadant Anlæg navnlig for Omsætningen i Almindelighed og de internationale Forbindelser.

I den herefter afgivne Betænkning udtalte Kommissionen, at Anlægget af en stor og tids- svarende Havn i det nordlige Kattegat er en uaf- viselig Nødvendighed, idet Frederikshavns Havn i dens nuværende Tilstand langtfra er fyldestgø- rende i saa Henseende. Som Punkter, der egnede sig til Anlæg af en saadan Havn fremhævede Kom- missionen dernæst Stagen, Græsholmen og Frede- rikshavn. Vest vilde en Havn paa Nordkysten af Læsø ogsaa kunne være til Gavn saavel for de Skibe, der passere Østerrenden i Kattegattet, som for de Skibe, der gaa gennem den vestlige Nende, men den vilde alene kunne bruges som Stoppeplads, hvor der i haardt Veir kunde søges Læ, derimod vilde den ikke kunne yde synderlig Nytte som Reparations- eller Forsyningsplads for Skibe end mindre som Handelshavn, i hvilken Henseende landfast Forbindelse med Sjælland maa være en uafviselig Fordring.

Hvad nu først Stagen angaar, da vilde et Havneanlæg dertil ogsaa medføre betydelige Fordele. Stagen er det Punkt paa den danske Side af det nordlige Kattegat, som ligger Hovedfarvandet nærmest. Det er tillige der, at de fra Skagerak til Kattegat og omvendt gaaende Skibe, navnlig Seilskibe, hyppigst ere udsatte for Strandinger. For at stifte fuld Nytte, maatte Havnen imid- lertid være en Dobbelthavn eller en Havn med to Indløb, et mod Skagerak og et mod Kattegat. En Havn alene paa den østlige Side, hvad de fleste, der have taget Ordet for dette Anlæg, nærmest have haft for Øie, vilde kun tilbø- ligs opfylde Hensigten, idet den ikke vilde kunne være til synderlig Gavn for de Vest fra kommende Skibe, som paa Grund af Vind og Strøm ikke kunne komme op forbi Revet, og vestgaaende Skibe, som under haardt Veir have stoppet i Havnen, vilde have Vanskelighed ved at komme tilhøjs derfra netop ved de Vindretninger, som ere de gunstigste for Reisens Fortsættelse, nemlig de østlige. Vanskelighederne ved Anlægget af en

Havn ved Stagen vilde derhos være særdeles betydelige om end paa Teknikens nuværende Stand- punkt ikke uovervindelige, men de dermed for- bundne Omkostninger vilde være meget store. — Ifølge en i den foreliggende Kommissionsbetænk- ning meddelt Oversigt vil en Havn paa den østre Side, der kan optage dybtgaaende Skibe, anlagt overensstemmende med et ligeledes meddelt Udfast, koste 11½ til 13 Mill. Kr. Skal der tilveiebringes en Dobbelthavn, maa mindst den dobbelte Udgift paaregnes. Til selve Havnean- lægene maatte derhos endnu komme Sernbanens Forlængelse op til Stagen, hvad der yderligere vilde forøge Udgifterne betydelig. Endelig vilde Vedligeholdelsen af Banen, der for en stor Del vilde komme til at gaa gennem bevægelige Sand- slugtsstrækninger, være forbunden med ikke ringe Vanskelighed. Kommissionen har derfor ikke turdet tilraade at vælge dette Punkt for Anlægget af den ommeldte Havn.

Indenfor Stagen og Læsø ligge Hirtsholmene. Ved den nordligste af disse, Græsholmen, var et Havneanlæg foreslaaet ved privat Initiativ, og til dette Udførelse havde der i sin Tid været søgt om Koncession hos Regjeringen. I den udarbejdede Plan for dette Anlæg, som er nærmere fremstillet i Kommissionsbetænkningen, er indbefattet en Dæmning fra Holmen til Fastlandet. Med denne Tilføjning vilde en Havn paa dette Sted af passende Udstrækning og hensigtsmæssig Form ogsaa være brugbar, men den projekterede opfylder kun tilbø- ligs disse Betingelser. Indsejlingen vil nemlig blive vanskelig ved de Vinde, hvormed Havnen fortrinsvis vil blive søgt, og i haardt Veir forbunden med Fare. Efter Planen vilde derhos Omkostningerne blive meget betydelige, ca. 14,000,000 Kr. Med Tillæg af Udgifterne ved den fornødne Landopfyldning ved Havnen samt ved Sernbanens Forlængelse ud til Holmen vil denne Sum, som oplyst af Kommissionen, stige til ca. 15½ Mill. Kroner. Planens Omdannelse saaledes, at der opnaas et bekvemt Indløb, samt forskellige Forsterkninger, som maa anses nød- vendige, vilde medføre en yderligere ikke ubetydelig Forøgelse af Udgifterne dertil, der ikke nærmere kan opgjøres. Som Følge heraf er dette Anlæg ligeledes blevet fraraadet af Kommissionen.

Tilbage blev saaledes Frederikshavn Saa- ledes som Frederikshavns Havn nu er bestaen- den, er den kun tilgængelig for Skibe af mindre Dyb- gaaende, ligesom Indsejlingen er vanskelig. Ved en Omdannelse og Forandring kunde der efter Kommissionens Formening ikke raades Bød her- paa. Manglen af tilstrækkelig Dybde foran Havnen er til Hinder derfor, ligesom ogsaa Havnens Størrelse ikke vil være fyldestgørende for det forhaandenværende Behov. Derimod formener Kommissionen, at der ved en større Frembygning, hvorved Mundingen af Havnen kom udenfor Flakket, hvorpaa Havnen er belig-